

ELIMINACJE SZKOLNE 2021/2022

Eliminacje szkolne polegają na samodzielnym rozwiązaniu test sprawdzającego wiedzę i umiejętności z zakresu podstawy programowej dla szkoły podstawowej (wymagania ogólne i wymagania szczegółowe).

Test będzie składał się z zadań zamkniętych i z zadań otwartych krótkiej odpowiedzi posiadających obudowę dydaktyczną w postaci różnego typu materiałów źródłowych (teksty źródłowe, ikonografia, dane statystyczne, mapy itp.) oraz z **jednego zadania**, którego wykonanie wymaga dłuższej wypowiedzi – wypracowania na jeden z tematów opublikowanych na stronie internetowej Olimpiady. Za poprawne rozwiązanie całego testu będzie można uzyskać maksymalnie 50 punktów, a na jego rozwiązanie uczestnicy będą mieli 90 minut.

Komisje szkolne są odpowiedzialne za pobranie testu ze strony internetowej Olimpiady, powielenie go w odpowiedniej ilości egzemplarzy, przeprowadzenie eliminacji szkolnych oraz sprawdzenie prac uczniów zgodnie z modelem i kryteriami oceniania, który również zostanie opublikowany na stronie internetowej Olimpiady.

UWAGA!

Jeśli sytuacja związana z pandemią COVID-19 uniemożliwi przeprowadzenie eliminacji szkolnych w tradycyjnej formie, Komitet Główny Olimpiady przedstawi zasady ich przeprowadzenia w trybie zdalnym (on-line).

Do eliminacji okręgowych komisja szkolna może zakwalifikować trzech uczniów, którzy uzyskali przynajmniej **30 punktów z 50 punktów**.

Uwaga dotycząca punktacji: uczestnik może zdobyć maksymalnie 40 pkt za test i 10 za wypracowanie.

Wyszczególnienie	Punkty (max.)
Starożytność	8
Średniowiecze	8
Nowożytność	8
XIX wiek	8
XX wiek	8
WYPRACOWANIE	10
RAZEM	50

Instrukcja pisania wypracowania na eliminacjach szkolnych:

1. Przeczytaj uważnie temat zwracając uwagę na zakres terytorialny i chronologiczny pracy.
2. Zwróć uwagę, czy temat wymaga zastosowania opisu, porównania, uzasadnienia, oceny itp. Jeśli w temacie jest sformułowanie np. „Przedstaw i oceń ...”, to należy najpierw przedstawić najważniejsze fakty i wydarzenia, a następnie przejść do oceny. Jeżeli temat dotyczy kilku aspektów, zwróć uwagę na zachowanie odpowiednich proporcji.
3. Praca powinna składać się ze wstępu, rozwinięcia i zakończenia z zachowaniem właściwych proporcji.
4. We WSTĘPIE należy napisać jakiego problemu dotyczy praca oraz o jakim okresie i terytorium będziesz pisać w pracy. Czasami daty graniczne będą podane w temacie, ale wówczas należy doprecyzować z jakimi ważnymi wydarzeniami się wiążą. Pamiętaj, aby wstęp nie był zbyt długi.
5. W ROZWINIĘCIU przedstaw opis/analizę opisywanego zagadnienia. Nie opisuj wszystkich faktów i wydarzeń, ale skup się na najważniejszych kwestiach, gdyż nie zdążysz napisać wszystkiego, co wiesz. Bardzo ważna jest natomiast umiejętność wyboru, czyli selekcji faktów. Pamiętaj, aby przedstawiać fakty i wydarzenia we właściwej kolejności chronologicznej, ale nie ograniczaj się do ich wymienienia – praca pisemna to nie kalendarium. Każdy fakt czy wydarzenie powinno być przedstawione z uwzględnieniem

przyczyn i skutków i wiązać się logicznie z tematem. Pamiętaj o postaciach historycznych ważnych dla omawianego zagadnienia.

6. W ZAKOŃCZENIU zawrzyj krótkie podsumowanie i wnioski, a jeśli temat tego wymagał – również ocenę opisywanych zjawisk/procesów historycznych.
7. Pamiętaj nie tylko o stosowaniu poprawnej terminologii historycznej, ale również poprawnej polszczyzny!
8. Podane przy każdym temacie publikacje mają uzupełnić twoją wiedzę i zainspirować cię do kreatywnego myślenia. Nie cytuj ich jednak w dużych fragmentach, bo to ma być twoja samodzielna praca. Jeśli chcesz przywołać jakąś cenną myśl autora danej publikacji, to podaj koniecznie jego imię i nazwisko.
9. Na wypracowanie zostaną zarezerwowane w teście trzy strony, ale to nie znaczy, że musisz je całkowicie zapełnić. Każdy ma inny charakter pisma, inaczej formułuje wypowiedzi, ale liczy się wartość merytoryczna wypowiedzi, a nie jej objętość.

POWODZENIA!!!

TEMATY WYPRACOWAŃ

(uwaga: w arkuszu zostanie wskazany jeden temat)

1. Powstanie Senatu w Polsce i jego funkcjonowanie w XV i XVI w.

Wskazówki bibliograficzne:

- podręczniki szkolne dla szkoły podstawowej i ponadpodstawowej; w tym e-podręczniki
- Witryna edukacyjna Senatu RP
<https://senat.edu.pl/historia/poczatki-senatu/>
<https://senat.edu.pl/historia/kalendarium/>
<https://senat.edu.pl/historia/>
Noty o Senacie. Historia polskiego senatu
https://www.senat.gov.pl/gfx/senat/userfiles/_public/senatrp/noty2016/18.
- Audycje radiowe:
Nihil novi – nic o nas bez nas
<https://www.polskieradio.pl/39/156/Artykul/1136535,Nihil-Novi---nic-o-nas-bez-nas>
Przywilej mielnicki – król „przewodniczącym senatu”
<https://www.polskieradio.pl/39/156/Artykul/1534680>
Pierwsza wolna elekcja - fundament Rzeczypospolitej Obojga Narodów
<https://www.polskieradio.pl/39/156/Artykul/2306599,Pierwsza-wolna-elekcja---fundament-Rzeczypospolitej-Obojga-Narodow>
- Artykuły:
Z biblioteki sejmowej – 550 lecie Parlamentaryzmu Rzeczypospolitej
<https://biblioteka.sejm.gov.pl/wp-content/uploads/2019/04/folder-PL.pdf>
Anna Kalinowska, *Sejm i Senat – wzajemne relacje*
https://www.wilanow-palac.pl/sejm_senat_wzajemne_relacje.html
Anna Kalinowska, Organizacja Sejmu w XVI wieku
https://www.wilanow-palac.pl/organizacja_sejmu_w_xvi_wieku.html
Dariusz Milewski, *Renesansowe ostatki, manierystyczne inspiracje*
https://mowiawieki.pl/templates/site_pic/files/Dziedzictwo_dawnej_RP_nr_02.pdf

2. Przyczyny i znaczenie wojny secesyjnej w USA

Wskazówki bibliograficzne:

- podręczniki szkolne dla szkoły podstawowej i ponadpodstawowej, w tym e- podręczniki, np. temat:
Porachunki. Wojna secesyjna
<https://zpe.gov.pl/a/porachunki-wojna-secesyjna/DXfYHX8Kv>

- Audycje radiowe:
Abraham Lincoln – wyzwoliciel niewolników
<https://www.polskieradio.pl/39/156/Artykul/1390601,Abraham-Lincoln-wyzwoliciel-niewolnikow>
Zniesienie Niewolnictwa w stanach Zjednoczonych
<https://www.polskieradio.pl/39/156/Artykul/1037132,Zniesienie-niewolnictwa-w-Stanach-Zjednoczonych>
Wojna secesyjna - najkrwawsza wojna w historii USA
<https://www.polskieradio.pl/39/156/Artykul/1095352,Wojna-secesyjna-%e2%80%93-najkrwawsza-wojna-w-historii-USA>

- Artykuły:
Marek Korczyk, Jak gospodarka wygrała wojnę secesyjną?
<https://histmag.org/Jak-gospodarka-wygrala-wojne-secesyjna-21444>
Łukasz Nieroda, Przyczyny wojny secesyjnej – fakty i mity
<https://histmag.org/Przyczyny-wojny-secesyjnej-fakty-i-mity-16743>
Anna Stocka, Amerykańskie Południe po wojnie secesyjnej w świetle prasy warszawskiej z lat 1865–1885. „Białostockie teki historyczne” nr 12 z 2014
https://repozytorium.uwb.edu.pl/jspui/bitstream/11320/3029/1/BTH_12_2014_Stocka.pdf

3. Miejsca upamiętniające wydarzenia lub postacie związane z historią Twojej najbliższej okolicy. Wybierz jedno z nich i je opisz (uwzględnij w opisie przebieg wydarzenia lub losy postaci, znaczenie dla Twojej okolicy oraz przyczyny i okoliczności upamiętnienia).

UWAGA: Przy tym temacie nie możemy podać Ci wskazówek bibliograficznych. Musisz samodzielnie poszukać literatury i informacji, które wykorzystasz do napisania pracy. Odpowiednie opracowania możesz znaleźć w najbliższej bibliotece, muzeum, izbie regionalnej lub izbie pamięci oraz na portalach internetowych zajmujących się historią regionu, w lokalnej prasie lub archiwach.